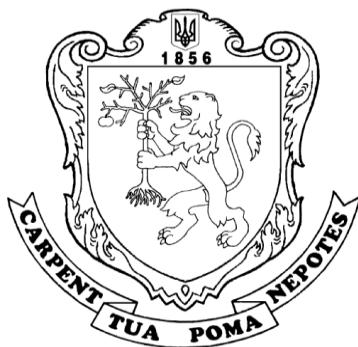

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»**

1. Профіль дисципліни

<i>Кафедра економіки</i>	<p>Спеціальність 051 Економіка Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Кваліфікація Доктор філософії Кількість кредитів – 4 – 120 год. Рік підготовки – 1, семестр – 2 Дні занять – відповідно до розкладу. Консультації – відповідно до графіка навчального процесу. Мова викладання – українська.</p>
--------------------------	--

2. Інформація про викладача

Викладач	Д.е.н., проф. Черевко Ірина Василівна
Контактна інформація	irener@ukr.net

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «Академічна доброчесність» забезпечує отримання здобувачами наукового ступеня PhD знань та вмінь застосовувати засади академічної доброчесності у процесі їх підготовки як фахівців у сфері права та формування у них почуття ретельності і чесності у ставленні до виконання своїх обов'язків під час виконання професійної діяльності. Оволодіння знаннями у сфері академічної доброчесності забезпечує необхідне підґрунтя для створення у здобувачів наукового ступеня PhD навиків критично оцінювати проблеми практичних ситуацій у випадку порушення засад академічної доброчесності, оцінювати його наслідки та обґрунтовувати основні кроки і заходи щодо їх можливого передбачення та усунення з дотримання раціонального співвідношення між чесністю, совістю, етикою та законом і забезпечує їх застосування у майбутній практичній діяльності у правничій сфері.

Навчальна дисципліна «Академічна доброчесність» є вибірковою навчальною дисципліною, що належить до циклу загальної підготовки за освітньо-науковою програмою «Економіка» галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки». Підсумковий контроль – залік.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Академічна доброчесність» є формування у здобувачів наукового ступеня PhD знань щодо розуміння сутності академічної доброчесності, необхідних для формування у них здатності до ідентифікації випадків порушення засад доброчесності у процесі навчання, під час наукової та практичної професійної діяльності і для вміння обґрунтовувати необхідні заходи щодо передбачення цих випадків або усунення їх наслідків.

Завданням навчальної дисципліни є 1) вивчення суті поняття «доброчесність»; «академічна доброчесність», суспільна доброчесність та усвідомлення студентами невідворотності настання негативних наслідків порушення доброчесності і відповідної відповідальності; 2) визначення основних інструментів, які сприяють доброчесній взаємодії держави та громадян; 3) формування у студентів розуміння небезпеки явища корупції загалом та її окремих проявів для суспільства і держави, кожного громадянина, надання їм знань щодо причин та наслідків корупції і здійснюваних в Україні і у світі антикорупційних заходів, формування вміння застосовувати передбачені законом засоби запобігання корупції; 3) вивчення суті поняття «дезінформація», її ідентифікації захисту від неї в інформаційному просторі, формування вміння поводитися доброчесно у режимі онлайн; 4) вивчення суті і правового поля функціонування інтелектуальної власності, основ набуття її об'єктами правової охорони і ролі доброчесності у цих процесах; 5) навчання основам та інструментам механізму захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності у випадку їх порушення з порушенням засад доброчесності; 6) вивчення сутності і змісту поняття «плагіат» як одного із видів порушення авторських прав, методів виявлення плагіату та шляхів його попередження; 7) отримання знань щодо юрисдикційних способів захисту авторських прав від порушення у вигляді плагіату, відмінності такого порушення від інших видів неправомірного використання творів.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі наукового ступеня PhD отримують необхідні знання, є лекції та практичні заняття. В межах робочого часу викладач може проводити консультації для здобувачів наукового ступеня PhD.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції у формі бесіди, розповіді, пояснення, диспуту та лекції у формі ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв.

Лекція у формі бесіди, розповіді, пояснення, диспуту дозволяє привернути увагу здобувачів наукового ступеня PhD до найбільш важливих питань теми лекції, винести на обговорення дискусійні питання та визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами.

Лекція у формі ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв – це візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядаються за допомогою мультимедійних технічних засобів. Ці дві форми лекцій можуть бути поєднані.

При проведенні практичних занять передбачено виконання практичних робіт у формі вирішення ситуативних завдань (кейсів) і тестів, проведення ділової гри, заслуховування усних відповідей, доповідей, а також рефератів та демонстрація презентацій, які підготовлені як індивідуальні завдання за темою самостійного вивчення дисципліни.

Здобувачі наукового ступеня PhD працюють з друкованим чи надісланим їм в електронній формі інформативним матеріалом, або з інформацією в мережі Інтернет.

Здобувачі наукового ступеня PhD можуть здійснювати наукові дослідження шляхом написання та опублікування наукових статей, тез доповідей на конференціях, круглих столах та наукових семінарах.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Лекції і практичні заняття можуть проводитися з використанням сервісу платформ ZOOM.US., Google Classroom. Також викладач і здобувачі наукового ступеня PhD можуть спілкуватись через електронну пошту, Viber, Google Classroom, інші доступні засоби комунікації. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач наукового ступеня PhD відсутній на занятті з поважної причини, він/вона презентує виконані самостійно завдання на консультації у викладача. Під час роботи над виконанням завдань не допускається порушення засад академічної доброчесності.

РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Після вивчення навчальної дисципліни здобувачі наукового ступеня PhD здобувають такі **компетентності**:

Інтегральна компетентність. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні (ЗК відповідно до освітньої програми спеціальності «Економіка»):

ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності

Спеціальні (фахові, предметні) (СК відповідно до освітньої програми спеціальності «Економіка»):

СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни “Академічна доброчесність” здобувачі наукового ступеня PhD повинні засвоїти такі **програмні результати навчання** (ПРН відповідно до освітньої програми):

РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.

РН07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.

РН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни «Академічна доброчесність» проводиться у формі заліку або шляхом накопичення балів за поточним контролем по змістовним модулям в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Поточний контроль проводиться за результатами роботи аспірантів на семінарських заняттях, методом оцінювання контрольних робіт, шляхом оцінювання рефератів, індивідуальних завдань.

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною системою з переведенням у систему оцінок за національною шкалою, а також із забезпеченням ранжування досягнень за шкалою ЄКТС.

Політика оцінювання – передбачає дотримання принципів академічної доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Академічна доброчесність - дотримання вимог Положення про академічну доброчесність у ЛНУП». Доступне за посиланням: <https://www.lnup.edu.ua/uk/nav-metviddil/zahalni-polozhennia>

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВСТУП ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ

Поняття доброчесності. Цінності, норми, переконання, потреби. Суспільні правила. Суспільна доброчесність. Доброчесна та недоброчесна поведінка. Світове дослідження цінностей. Типи доброчесності. Експеримент Соломона Еліота Аша – вплив групи на поведінку індивіду. Список цінностей для сфери суспільної доброчесності Центру антикорупційних досліджень U4 Anti-Corruption Research Centre. Доброчесність та етика. Утилітаризм. Деонтологія. Етика чеснот.

ТЕМА 2. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Поняття академічної доброчесності. Академічна доброчесність викладачів та студентів. Види порушень академічної доброчесності. Система університетських заходів щодо доброчесності. Кодекс академічної доброчесності закладу вищої освіти. Принципи етичної поведінки працівників та студентів університету. Толерантність та справедливість. Відповідальність за порушення академічної доброчесності. Процедури забезпечення академічної доброчесності в освітній діяльності. Органи контролю за дотриманням академічної доброчесності. Дотримання цінності доброчесності в позаакадемічному житті. Кодекс честі.

ТЕМА 3. КОРУПЦІЯ: ПОНЯТТЯ, ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ

Поняття корупції, її основні види, форми та негативні наслідки. Прояви корупції. Корупційні схеми. Хабарництво. Зловживання впливом. Конфлікт інтересів. Відкат. Прояви корупції в освітній сфері. Система антикорупційних органів України. Міжнародна антикорупційна система. Заходи щодо запобігання корупції. Міжнародний досвід у боротьбі із корупцією.

ТЕМА 4. ДОБРОЧЕСНІСТЬ І ДЕРЖАВА.

Інструменти, які сприяють доброчесній взаємодії держави та громадян. Роль громадянського суспільства та державних інституцій у розбудові доброчесного суспільства. Доброчесність влади. Доброчесність у відносинах з державою. Видатні українці. Об'єднаність. Українська культура та важливість її переосмислення. Природа. Досягнення України в ІТ-сфері, у сфері відкриття даних. Доброчесний українець.

ТЕМА 5. ДОБРОЧЕСНІСТЬ ОНЛАЙН

Поняття «дезінформація». Інформаційні війни. Різновиди дезінформації. Та маніпуляцій. Інформаційна гігієна. Інформаційні віруси та їх характерні ознаки. Безпечна модель поведінки в інформаційному просторі. Правила доброчесної поведінки онлайн.

ТЕМА 6. ПОНЯТТЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ПРАВИЛА КОРИСТУВАННЯ НЕЮ.

Поняття та види права інтелектуальної власності. Суб'єкти та об'єкти права інтелектуальної власності. Авторське право та його місце в системі інтелектуальної власності. Поняття авторського права і суміжних прав. Основне завдання авторського права. Особливості авторського права як форми ІВ. Об'єкти авторського права і суміжних прав. Державна реєстрація авторського права. Особливості охоронних документів та процедури їх одержання. Особливості процедури закріплення виникнення і здійснення суміжних прав. Майнові права інтелектуальної власності на твір. Суть і можливі види використання твору як об'єкту ІВ. Піратство і плагіат. Контрафактна продукція. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав. Поняття комп'ютерної програми. Комп'ютерні програми як об'єкт авторського права. Піратство у сфері комп'ютерних програм. Суть авторського права на комп'ютерні програми та бази даних. Послідовність набуття авторських прав на ці об'єкти. Компіляція (база) даних як об'єкт авторського права. Захист авторських та суміжних прав цивільним законодавством. Види порушень авторських та суміжних прав.

ТЕМА 7. ПЛАГІАТ ЯК ФОРМА АКАДЕМІЧНОГО ШАХРАЙСТВА

Поняття плагіату та академічного плагіату та його ознаки. Правове регулювання питання академічного плагіату. Форми академічного плагіату. Правила та помилки цитування. Самоплагіат. Типові приклади самоплагіату. Фабрикація. Фальсифікація. Списування. Обман. Хабарництво. Необ'єктивне оцінювання. Академічна культура академічного студентства.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28. 06. 1996 р. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/constitution>
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини) від 04 листопада 1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
3. Про авторське право і суміжні права: Закон України від від 01.12.2022 № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>
4. Розширений глосарій термінів та понять ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.): лист Міністерства освіти і науки України від 23.10.2018 р. № 1/9-650. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/glyusariy.pdf>
5. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
6. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

Основна література

Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд дослідж. освіт. політики»; заг. ред.: Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ ; Таксон, 2016. 234 с.

Вахонєва Т.М. Авторське право і суміжні права в Україні: навч. посіб. Видавництво: Дакор, 2019. 576 с.

Черевко Г.В. Інтелектуальна власність. К. : Знання, 1998. 360 с.

Семків В.О., Шандра Р.С. Інтелектуальна власність: підручник для студентів неюридичних факультетів. Львів: Галицький друкар, 2015. 280 с.

Додаткова література

Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / заг. ред.: Н. Г. Сорокіна, А. Є. Артюхов, І. О. Дегтярьова. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.

Академічна доброчесність. Аналітичний звіт та рекомендації : аналітична записка / уклад.: І. Єгорченко, М. Серебряков ; Проект «Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні «Взаємодія!». 2018. 37 с.

Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд дослідж. освіт. політики»; заг. ред.: Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ ; Таксон, 2016. 234 с.

Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова. К.; Таксон, 2016. 234 с

Бондаренко С.В. Авторське право і суміжні права. К.: Інститут інтелектуальної власності і права, 2005. 260 с.

Основи академічного письма: методичні рекомендації та програма курсу / уклад.: Наталя Шліхта, Ірина Шліхта; Проект сприяння академічній доброчесності в Україні. Київ, 2016. 61 с.

Основи формування культури академічної доброчесності в бібліотеці: інформаційний огляд / авт.-уклад.: Якуніна Н. В., Чинюк А. А., Руденко Я. В. ; редкол.: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська, О. О. Сербін ; Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка ; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 41 с.

Плагіат у вищій освіті : послуги з написання студентських робіт на замовлення: аналіз ситуації у вищій освіті Великобританії та подальші кроки / Агенція забезпечення якості вищої освіти Великобританії. 32 с.

Плагіат у студентських роботах: методи виявлення та запобігання: метод. посібник / Дніпропетровський нац. ун-т ім. О. Гончара ; кол. авт.: Н. В. Стукало, К. В. Ковальчук, М. В. Литвин [та ін.]. Дніпропетровськ, 2013. 44 с.

Програмне забезпечення для перевірки наукових текстів на плагіат: інформаційний огляд / авт.-уклад.: А. Р. Вергун, Л. В. Савенкова, С. О. Чуканова ; редкол.: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська ; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 36 с.

Семененко Л. П. Академічна доброчесність — запорука якісної освіти. Роль бібліотеки у створенні когнітивного ресурсу суспільства знань: технології, освіта, наука : зб. наук. пр. / Наук. б-ка Харків. держ. ун-ту харчування та торгівлі, Ф-т соц. комунікацій Харків. держ. акад. культури ; редкол. Л. Г. Бакуменко [та ін.]. Електрон. та текст. дані. Харків, 2016. С. 145–150.

Світличний О.П. Право інтелектуальної власності: підручник. Вид. 2, змін. і доп. К. : НУБіП України, 2016. 355 с.

Фундаментальні цінності академічної доброчесності: пер. з англ. / Міжнародний центр академічної доброчесності. 2019. 39 с.

Інформаційні ресурси

1. *Бібліотечно-інформаційні ресурси* - книжковий фонд читального залу Львівського НУП (м. Дубляни, вул. В. Великого, 1, Львівської національної наукової бібліотеки ім. В. Стефаника (вул. Стефаника, 2).

2. *Електронні інформаційні ресурси:*

Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОПІВ). Режим доступу: <https://www.wipo.int/portal/en/>

Міністерство освіти і науки України. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua>

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

Офіційний сайт Львівської електронної бібліотеки ім. В. Стефаника. Режим доступу: www.lsl.lviv.ua.

Офіційний сайт Базы українського законодавства в Інтернет. Режим доступу: www.lawukraine.com.